

16.05.2023

Asia/12

§ 270

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle Koskelan raitiovaunuvarikon kehittämishanketta koskevan sopimuksen hyväksymiseksi

HEL 2023-004826 T 00 01 05

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän ja Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy:n kanssa tehdyn Koskelan raitiovaunuvarikon kehittämishanketta koskevan sopimuksen (liite 1).

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että se oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialajohtajan allekirjoittamaan edellä mainitun sopimuksen sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Lauri Kangas, varatoimitusjohtaja, puhelin: 310 37455
lauri.kangas(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Koskelan raitiovaunuvarikkoa koskeva sopimus
- 2 Koskelan raitiovaunuvarikon hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tausta

Helsingin kaupunginhallitus on 24.1.2022 § 57 hyväksynyt raitiovaunuvarikoiden päivitetyn kehittämissuunnitelman. Kehittämissuunnitelman lähtökohtana on, että Helsingin raitioliikennettä operoidaan jatkossa pääasiassa kahdelta päävarikolta, Ruskeasuolta ja Koskelasta. Ruskeasuon varikko on rakenteilla kehittämissuunnitelman mukaisesti. Koskelan varikon kehittämishanke on aikataulutettu siten, että sen to-

teuttaminen voidaan aloittaa vuonna 2024 Ruskeasuon varikon valmistuttua.

Koskelassa toimii tällä hetkellä raitiovaunuvarikko, joka on elinkaarensa loppupäässä ja jonka toiminta päättyy vuonna 2024. Koskelan varikon kehittämishankkeen tarkoitus on purkaa ja rakentaa toinen Helsingin raitiotieverkon päävarikoista palvelemaan ensivaiheessa raitioliikennettä Helsingin kantakaupungissa. Varikolla säilytetään, huolletaan ja korjataan kantakaupungin raitioliikenteessä käytettävät raitiovaunut. Lisäksi varikolta käsin toimii raitiotien ratakuunnossapito.

Raitiovaunuvarikoiden ja niihin liittyvän infran toteuttamisesta vastaa Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy (jälj. Kaupunkiliikenne Oy), jolle liikenneliikelaitoksen muut kuin metron infra- ja liikennöintisopimuksiin liittyvät toiminnot ovat siirtyneet kaupunginvaltuuston 22.9.2021 § 282 tekemän päätöksen mukaisesti. Kaupunkiliikenne Oy toteuttaa kaupungin tarpeiden mukaan pääkaupunkiseudun ja kaupungin joukkoliikenteeseen liittyvää infraomaisuutta sekä tuottaa muita joukkoliikennettä tukevia palveluita ja luovuttaa kaupungille käyttöikeuden ko. infraomaisuuteen. Kaupunki osoittaa edelleen joukkoliikenneinfraomaisuuden HSL:n käyttöön.

Kaupunki korvaa Kaupunkiliikenne Oy:lle raitiovaunuvarikoiden ratainfraan kustannukset Kaupunkiliikenne Oy:n ja kaupungin välisen joukkoliikenneinfran ja muiden palveluiden tuottamisesta tehdyn palvelukorvaussopimuksen (jälj. palvelukorvaussopimus) nojalla. Kaupunki puolestaan veloittaa osan näistä kustannuksista infrakorvauksina Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymältä (jälj. HSL).

Raitiovaunuvarikoiden muut kustannukset kuin ratainfraan HSL korvaa nykyisten varikoiden osalta Kaupunkiliikenne Oy:lle osana raitioliikenteen liikennöintisopimuksia. Koskelan varikon kehittämishankkeen yhteydessä tarkoituksena on siirtyä malliin, jossa HSL vuokraa varikon Kaupunkiliikenne Oy:ltä pitkäaikaisella vuokrasopimuksella. Pitkäaikainen vuokrasopimus turvaa yhtiön merkittävän varikkoinvestoinnin ja mahdollistaa myöhemmin raitioteiden liikennöinnin kilpailuttamisen. Myös muut varikot on tarkoitus siirtää vuokrasopimusmalliin ennen 1.1.2025 käynnistyvän kaupunkiraitioliikenteen liikennöintisopimuksen päättymistä.

Kaupunkiliikenne Oy toteuttaa Koskelan raitiovaunuvarikon kehittämishankkeen allianssimallilla. Allianssin palveluntuottajat kilpailutetaan ja kehitysvaihe käynnistetään vuonna 2023. Kehitysvaiheesta siirrytään toteutusvaiheeseen vuonna 2024.

Hankkeen aikataulun mukainen eteneminen on edellytys raitioliikenteen jatkamiselle ilman häiriötä, koska Koskelan nykyisen varikon rakennukset ovat osin käyttöikänsä päässä.

Koskelan raitiovaunuvarikon kehittämishanketta koskeva sopimus

Sopimuksen sisältö

Sopimuksessa on alustavasti kuvattu Koskelan raitiovaunuvarikon kehittämishankkeen toteuttamiseen, varikon omistamiseen ja kustannusten jakamiseen liittyvät periaatteet sekä periaatteet sopimuksen seurantaan ja muuttamiseen.

Lisäksi sopimuksessa sovitaan hankkeen kehitysvaiheen kustannusten korvaamisesta Kaupunkiliikenne Oy:lle hankkeen keskeytyessä, mikä mahdollistaa hankkeen kehitysvaiheen aloittamisen Kaupunkiliikenne Oy:n toimesta.

Sopimus täydentää osapuolten välillä nykyisin voimassa olevia sopimuksia, mutta ei muuta niitä. Ristiriitatilanteessa sovelletaan ensisijaisesti nykyisiä sopimuksia.

Kaupungin osalta sopimuksen keskeisin vaikutus on sitoutuminen hankkeen kehitysvaiheen kustannusten korvaamiseen, mikäli hanke keskeytyy ennen toteutusvaiheeseen siirtymistä. Lisäksi sopimuksessa sovitaan, että osapuolet ohjaavat hanketta yhteisessä koordinaatio-ryhmässä. Muilta osin sopimus koskee HSL:n ja Kaupunkiliikenne Oy:n välisiä vastuita.

Taloudelliset vaikutukset

Mikäli varikkohanke keskeytyy ennen toteutusvaiheeseen siirtymistä, kaupunki korvaa sopimuksen nojalla Kaupunkiliikenne Oy:lle varikon muun kuin raitioliikenteen kehitysvaiheen kustannukset, jotka ovat korkeintaan 9,95 milj. euroa. Korvausvelvollisuus päättyy, kun Kaupunkiliikenne Oy ja HSL ovat allekirjoittaneet varikon varsinaisen vuokrasopimuksen, kuitenkin viimeistään 31.12.2024.

Keskeytymistilanteessa kaupunki korvaisi lisäksi varikon raitioliikenteen kehitysvaiheen kustannukset palvelukorvaussopimuksen nojalla.

Muussa tapauksessa sopimuksella ei ole taloudellisia vaikutuksia kaupungille. Varikon rakentamisen ja käytön aikaiset kustannukset korvataan nykyisten sopimusten mukaisesti.

Toimivalta

16.05.2023

Asia/12

Helsingin kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Lauri Kangas, varatoimitusjohtaja, puhelin: 310 37455
lauri.kangas(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Koskelan raitiovaunuvarikkoa koskeva sopimus
- 2 Koskelan raitiovaunuvarikon hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano